

Kanické listy

2/2020 červen

Zažít Kanice
19. září 2020

Slovo redakce

Vážení a milí Kaničáci,

tentokrát jsem se psaním úvodníku dlouho váhala. Vždy máme plán, jaké články bude připravované číslo obsahovat. Úvodník se dopředu píše vcelku jednoduše. Jsou daná témata, počty stran, ... Tentokrát však byla situace vzhledem k aktuálnímu mimořádnému stavu kvůli koronaviru jiná. Kultura se nekonala žádná, sportovní aktivity na nule, kalendář budoucích akcí bychom mohli věštit z křišťálové koule...☺ A tak bych mohla pokračovat dále. Zkrátka bylo třeba improvizace a větší kreativity. Děkuji všem redaktorům za to, jak se chopili práce a změněným podmínkám se přizpůsobili!

Jako červená nit se tentokrát zpravodajem proplétá věčné téma děti. Ti z vás, kteří mají ratolesti školou povinné, pravděpodobně vědí, že ve škole vychází pravidelný zpravodaj „Kanická sojka“. Nahlédneme pod pokličku jeho příprav a seznámíme se s některými z dětských redaktorů. Zjistíme, jak je žurnalistická práce baví. Pevně doufám, že někteří z nich v budoucnu rozšíří i náš dospělácký redakční tým! V dalším článku se podíváme očima lektorky na průběh kroužku keramiky ve školce. Nejen pro rodiče bude jistě zajímavé si přečíst článek, ve kterém se profesor Šmahel, odborník na slovo vzatý, vyjadřuje k tématům dětí, dospívajících a světa digitálních technologií.

Samozřejmě nemůžeme pominout události, které v průběhu jara ovlivnily celý svět, i ten náš... Na pomyslných vahách dobrého i zlého, co nám nouzový stav přinesl či vzal, je toho spousta. Já se na svět ráda dívám z pozitivní strany, proto vás zvu k přečtení článku o docela jiných Velikonocích od duchovního správce farnosti p. Dršťky. Vestejném duchu se nese příspěvek z kultury

ovšemžných dobrovolnických a sociálních aktivitách, kterými naše obec v době karantény žila.

Ani tentokrát nezapomeneme na historii. Začátkem května jsme si připomněli 75. výročí ukončení 2. světové války. Nahlédneme do kroniky, jak pohnuté události spojené s koncem války prožívali místní obyvatelé.

Společenských akcí pravděpodobně pomalu začne přibývat, nicméně pořád jich bude dost málo. Proč si tedy ve volném čase nevyjít v malé skupince s rodinou a kamarády na výlet okolo Kanic? Zveme vás na okruh k Obřanskému hradu. Moc se toho o hradu ani jeho historii mezi místními neví, tak jsme se rozhodli, že situaci napravíme. Na cestu si tedy nezapomeňte vzít i zpravodaj s mapkou a modelem hradu. Lépe si tak představíte, jak stavba ve svých nejlepších dobách vypadala.

Vážení a milí spoluobčané, přeji vám pevné zdraví a pozitivní mysl. Užijte si krásné a odpočinkové léto v kanickém údolí.

za redakci Kristina Dostálová Makovská

Obsah čísla

Slovo starosty	3	Sport v obci	18
Z kanické kroniky	4	Napsali nám... ..	20
Zprávy kanického zastupitelstva	5	Meteookénko	22
Téma – děti	6	Obřanský hrad	24
Kultura	14	Kam na výlet	26
Z farnosti	16	Kalendář akcí	28
Hasiči	17		

Slovo starosty

Vážení a milí spoluobčané,

zdravím vás v této nelehké době. Poslední měsíce byly pro všechny z nás hektické, náročné a plné obav. Jsem rád, že jsme první vlnu koronavirové epidemie přečkali ve zdraví a postupná omezující opatření, která zasáhla do života nás a naší obce, zvládli bez větších problémů.

V první řadě musím vyzdvihnout solidaritu, iniciativu a ochotu některých kanických spoluobčanů. Aktivní šití ochranných roušek, do kterého se zapojilo mnoho našich občanů, pomohlo zajistit tento nedostatkový materiál nejen pro seniory, ale i pro obyvatele Kanic, kteří projevíli zájem.

Naše pomoc byla zaměřena především na nejohroženější skupinu, a to seniory. Pro zájemce jsme zajistili rozvoz obědů. Dále jim byla nabídnuta pomoc s nákupem potravin, kterou využila jen menší část seniorů a v neposlední řadě jim byly zajištěny již zmiňované roušky.

Chtěl bych poděkovat také všem hasičům, kteří ochotně pomáhali s rozvozem dezinfekčních prostředků a ochranných roušek.

Asi jediní, kteří měli z celé situace kolem opatření kvůli koronaviru radost, byli žáci a studenti škol. Karanténu kladně ocenili a přání nechodit do školy se jim na nějaký čas vyplnilo. Mít přece navíc několik týdnů prázdnin není vůbec špatné. ☺

I přesto, že jsme museli dodržovat nařízená opatření vlády a chvílemi to vypadalo, jako by se zastavil čas, tak i v této době se nám podařilo provést opravu stříšky nad vstupem do zdravotního střediska, opravit střechu nad dřevníkem u obecního úřadu a zahájit opravy místních komunikací.

Věřím, že toto „volno“ nám přineslo alespoň možnost strávit více času se svojí rodinou a užít si tak společné chvíle. Přeji vám všem mnoho sil do dalších měsíců a především pevné zdraví.

Vlastimil Minařík, starosta obce

Pranostiky od června do září

Karel Hynšt

Na svatého Antonína broušení kos začíná (13. 6.).

Nekuká-li kukačka před svatým Janem, bude neúrodný rok (24. 6.).

V červenci volá křepelka: „Pojďte žít, pojdte žít, dostanete pět peněz, pět peněz, pět peněz!“

Svatá Markéta vede žence do žita (13. 7.).

Pakliže na Jakuba slunce svítí, má prý krutá zima býti (25. 7.).

Přinese-li déšť svatá Helena, bývá otava dlouho zelená (18. 8.).

Má-li Filip hromy v průvodu, značí to brzký déšť a úrodu (23. 8.).

Ozve-li se v září hrom, bude v zimě zavát každý strom.

Panny Marie narození – vlaštoviček rozloučení (8. 9.).

Na svatého Jeronýma stěhuje se k nám už zima (30. 9.).

Vzpomínka na události z května 1945

V letošním roce si připomínáme 75 let od skončení II. světové války.

I Kanicemi prošla koncem dubna a začátkem května fronta a už mezi námi nežije mnoho lidí, kteří si tyto události pamatují. Podíváme se tedy na zápis z kroniky:

“V dubnu 1945 bombardována byla obec ruským letectvem, ježto obcí projížděly 2 německé tanky, které však nebyly zasaženy. Bombardováním vznikl požár a vyhořelo 8 obytných budov astodol... Dne 1. května 1945 v 5 hodin ráno dostavily se do obce první předvoje Rudé armády, které obsadily obec. Fronta však zastavila se před Babicemi, kde stála až do 9. 5. 1945, kdy bylo sjednáno příměří. Dne 9. 5. 1945 skončila fašistická okupace, na věčné časy byla odčiněna mnichovská potupa a znovu nám vysvitlo slunko svobody.”

Trochu to rozvedu, při psaní knihy o Kaničích jsme získali i další informace.

Od poloviny dubna 1945 postupovala fronta ve směru od Olomouce a Vyškova k Brnu. Německé jednotky se stěhovaly a procházely i Kanicemi. Kaničtí museli tyto vojáky ubytovávat, obsazena byla i škola (dnešní obecní úřad).

Při náletu na Brno koncem dubna byla zasažena i rozvodna elektrického proudu a svítilo se až do poloviny května petrolejkami nebo svíčkami. Lidé si udělali provizorní bydlení ve sklepích, kam si také odnesli zásoby, někteří se ukrývali v lesích. Obava z blížící se fronty byla obrovská. V sobotu 30. dubna 1945 zaútočilo od Ochozi na Kanice šest ruských bombardovacích letadel, které shazovaly malé tříštivé a zápalné bomby. Palbou z palubních zbraní byly poškozeny hlavně střechy a půdní prostory domů, vznikl výše uvedený požár. Stromy v obecním lese na Chocholkách jsou plné kovových střepin z tohoto bombardování... 1. května přišli do Kanic první vojáci Rudé armády. Prohlíželi dům od domu a hledali ukryté Němce. Ti už ale v Kaničích ubytováni nebyli. Přestřelky v okolí mezi Němci a Rusy trvaly ještě dva dny a teprve potom byli Němci vytlačeni k Babicím. Tam zůstali až do noci z 8. na 9. května. Při cestě domů z Babic do Kanic byl zabit v noci na 1. května kanický občan pan Jan Šnajdr.

To však nebyla jediná oběť z řad kanických občanů. 16. dubna 1945 zemřel na následky svého zranění 23letý František Polák, který zajišťoval jídlo a informace o pohybu německých vojsk partyzánům ukrývajícím se v okolních lesích. Spolu s partyzány se pokusil získat zbraně z hájenky na Lhotkách u Bukovinky. Došlo k přestřelce, při které byl František Polák těžce raněn a za dramatických okolností převezen do Kanic. Zde však svému zranění podlehl.

Z kanických mužů, kteří byli odvedeni na nucené práce pro Němce, se nevrátili – pan Arnošt Klapka (zahynul při bombardování Pardubic), pan František Sehnal (zahynul při transportu z Německa), pan Jan Opletal (byl nasazen na Slovensku, kde se přidal k partyzánskému hnutí a při bojích v průběhu SNP padl).

Vojáci, kteří padli v bojích okolo Kanic, byli pohřbeni do společného hrobu na hřbitově v Říčmanicích, kde je také umístěn památník.

Vážení občané, opět Vám přinášíme stručné shrnutí některých důležitých rozhodnutí zastupitelstva obce (ZO) za předešlé měsíce. Podrobnosti naleznete v zápisech ze zasedání zastupitelstva obce zveřejňovaných na webu obce zde:

<https://www.obeckanice.eud.cz/usneseni-ze-zasedani/>

Usnesení číslo 2/1/2020:

ZO schválilo následující příspěvky spolkům:

- **Hodový výbor Kanice, z.s.** (na podporu kulturních tradic obce, pořádání akcí pro děti, podporu sportu a pohybových aktivit dětí i dospělých, osvětovou činnost, zejména na Krojované hody, Letní noc, cimbálovou muziku, cestopisnou přednášku): 20 000,- Kč;
- **Český svaz včelařů, ZO Břilovice n. S.** (na náklady na poštovné, pořádání členských schůzí, činnost zaměřenou na zdravotní prevenci včelstev – nákup a výměnu mezistěn v úlech, zařízení pro ošetření včelstev a případný nákup odborné literatury do spolkové knihovny): 6 000,- Kč.

Usnesení číslo 2/2/2020:

ZO schválilo účetní závěrku, výsledek hospodaření a jeho rozdělení k 31. 12. 2019 u své příspěvkové organizace Základní školy a Mateřské školy Kanice.

Usnesení číslo 2/4/2020:

ZO schválilo podání žádosti o dotaci z rozpočtu Jihomoravského kraje, dotační titul DT 3 – Dotace na úroky z úvěru z programu Podpora rozvoje venkova pro rok 2020 ve výši 100 000,- Kč.

Usnesení číslo 2/5/2020:

ZO schválilo obecně závaznou vyhlášku obce Kanice č. 1/2020, o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů. Touto obecně závaznou vyhláškou č. 1/2020 se mění text obecně závazné vyhlášky č. 2/2019,

jejíž účinnost byla od 1. 1. 2020, a to z důvodu formálních připomínek kontrolního orgánu MV ČR. Veškeré sazby poplatků uvedené v obecně závazné vyhlášce č. 2/2019 zůstávají beze změny. Obecně závaznou vyhlášku naleznete na webu obce.

Usnesení číslo 2/6/2020:

ZO schválilo smlouvu o přezkoumání hospodaření obce Kanice za rok 2020 s firmou BILANCE ALFA s.r.o., Rosická 367, 664 17 Tetčice, IČ 255 89 865, s cenou 30 000,- Kč bez DPH.

Usnesení číslo 2/7/2020:

ZO schválilo podání žádosti o dotaci z rozpočtu Jihomoravského kraje, dotační titul DT 5 – Dotace na obecní knihovny z programu Podpora rozvoje venkova pro rok 2020 ve výši 45 000,- Kč.

Usnesení číslo 3/1/2020:

ZO schválilo následující příspěvky spolkům:

- **Hodový výbor Kanice, z.s.** (na pořádání lyžařského zájezdu v roce 2021): 20 000,- Kč
- **Římskokatolická farnost Babice nad Svitavou** (na sanaci venkovní omítky kostela a nevyhovujících rozvodů vnitřní elektroinstalace): 25 000,- Kč

Usnesení číslo 3/5/2020:

ZO schválilo úpravu č. 1 rozpočtu obce v roce 2020.

Dubnové zasedání ZO se nekonalo vzhledem k nařízenému nouzovému stavu v důsledku epidemie koronaviru COVID 19 a v souladu s usnesením vlády č. 122 ze dne 23. 3. 2020 o přijetí krizového opatření.

Nikdy bych nevěřila, že ve školce bude taková zábava...

Aneta Minaříková

Na začátku letošního školního roku jsem začala vést kroužek keramiky v mateřské škole s mojí mámou, která ve školce učí. S hlinou jsem pracovala už na základní škole a několik let jsem do keramického kroužku chodila. Neuměla jsem si ale vůbec představit, že pracovat s tak malými dětmi nebude žádná hračka.

Už jen vysvětlit, že hlína se nejí ani nechutnává, dalo dost zabrat. Věřím tomu, že pár jich samozřejmě kousek ochutnalo a možná až pak nám konečně uvěřily, že to nic dobrého není. Nebo dětem možná zachutnala, kdo ví? Docela dost náročné bylo i některým vysvětlit, že párátko, které používáme na malování do hlíny, se nepoužívá na vyčištění uší a dokonce ani na čištění nosních dírek.

Překřičet někdy nekonečné chichotání a povídání dětí nebylo vůbec jednoduché. U práce s hlinou jsme se ale mnohokrát pobavili.

„Paní učitelko, ta moje želvička je asi nemocná,“ řekl mi jeden chlapeček.

„Proč myslíš?“

„No podívejte, vždyť je úplně nějaká postižená!“

Nebylo vůbec neobvyklé, že občas nějaké

zvírátko vypadalo trochu „nemocné“. Oči mnohokrát místo na hlavu nalepily na zadek.

Před každou hodinou měly děti za úkol uhodnout, co budeme dneska vyrábět.

„Tak děti, kdo to dneska uhádne?“ ptala se paní učitelka. Odpověď ale jednou zaskočila všechny.

„Já myslím, že hovínko!“ sdělil nám jeden chlapeček a myslel to smrtelně vážně.

Moje představa o tom, že nejobtavnější část na kroužku je vyrábění, zmizela hned po druhé hodině. Děti se totiž hned při příchodu ptaly, kdy už bude konec a dostanou sladkou odměnu.

Ale i přes mé umazané kalhoty, do kterých si velice rády utíraly svoje špinavé ruce, bolest hlavy z jejich nekonečných otázek, kterými mě zasypávaly, a neustále vylité kelímky s vodou, jsem si tento kroužek neskutečně užila.

Milí čtenáři,

příspěvat do jakéhokoliv periodika není pro mnohé naprosto přirozenou a samozřejmou činností. Pro mě samotnou to bylo nelehké rozhodnutí. Najít si téma ke zpracování, zvolit vhodnou formu podání tak, aby byl výsledek pro čtenáře zajímavý a přínosný, nabídnout své myšlenky veřejnosti, to nešlo samo sebou. Ale člověk neustále překračuje hranice, posouvá je dál, hledá, jak se přiblížit ostatním a doufá, že jeho snaha má smysl. V tomto čísle Kanických listů se spolu se mnou setkáte s celou skupinou odvážlivců, mladých redaktorů, které v rámci školní aktivity vedou paní učitelky **Hana Kalvodová** a **Alena Repová**. Všichni společně vydávají školní časopis **Kanická sojka**.

Z původního záměru jít celou redakci navštívit na půdě základní školy jsem musela z důvodu uzavření škol kvůli koronavirové epidemii upustit. Plánovaný rozhovor s dětmi jsme zrealizovali prostřednictvím e-mailové komunikace. **Veronika Chybová, Tomáš Vrba, Valerie Němcová, Václav Kroča, Dalibor Mrázek** a **Jan Prachař** se ochotně podělili o své zkušenosti, názory a přání. Posuďte sami, jak sehraný je tým redakce Kanické sojky.

1. Proč jste se rozhodli stát redaktory Kanické sojky? Jak dlouho už pro školní časopis píšete?

„Před rokem jsem do časopisu chodila a byla redaktorkou Kanické sojky. Dnes už nechodím psát články, ale jsem součástí redakce. Spravuji a zpracovávám články od redaktorů a dávám je všechny dohromady, abychom mohli časopis tisknout a prodávat. Když v časopise ještě zbyde místo, dopíšu krátký článek k různým tématům. Dříve jsem psala hlavně módní články o oblékání hodící se k různým ročním obdobím.“ (**Veronika**)

„Moc mě zajímalo, co tam dělají a jak ten časopis dělají, tak jsem si to vyzkoušela a psaní článků mě začalo bavit. Chodím tam dva roky.“ (**Valerie**)

„Baví mě vytvářet vlastní časopis.“ (**Václav**)

„No, já píši pro Kanickou sojku už třetím rokem, tedy od třetí třídy. Nejdříve jsem se zapojil „jen zkušebně“, pak mě to začalo bavit a od té doby zapáleně píšu články do Kanické sojky.“ (**Tomáš**)

„Důvodem, proč jsem chtěl být redaktorem Kanické Sojky je, že jsem se chtěl podělit o své zájmy. Jsem v Kanické sojce jeden rok.“ (**Dalibor**)

„Do kroužku jsem se přihlásil proto, abych vyzkoušel něco nového. Pro časopis píši ani ne půl roku.“ (**Jan**)

2. Co vám práce v Kanické sojce dává? Co vás na ni baví?

„Díky dřívějšímu chození do časopisu jsem se naučila zacházet s programem na zpracovávání, a tak teď můžu dělat práci jako „šéfredaktorka“, která má za úkol dodělat a doplňovat celý časopis.“ (**Veronika**)

„Tak jako všichni čtenáři, i já a naše redakce se tam dozvídáme vždy něco nového. Nejvíce mě asi baví chodit po škole a časopis prodávat.“ (**Valerie**)

„Baví mě práce na počítačích.“ (**Václav**)

„Tahle práce mi dává spousty a spousty informací, jak psát dejme tomu povídky, detektivky (některé z nich se už otiskly v Kanické sojce a v Říčmanickém zpravodaji) atd. Baví mě na tom to, že mé články otisknuté v časopise můžou rozdávat radost, kterou jsem do nich vynaložil, dál.“ (**Tomáš**)

„Tím, že píši články, si zlepšuji používání gramatiky v reálném světě. Vyhledávám nové informace o věcech, které bych normálně nehledal. Trávím čas s kamarády s podobnými zájmy. Baví mě vytvářet článek a vyhledávat informace k danému tématu.“ (**Dalibor**)

„Dobrý kolektiv lidí a to, že si v něm odpočinu od školy a učení.“ (**Jan**)

Kanická sojka

3. Jaká jsou vaše oblíbená témata a forma psaní?

„Tak asi vaření a taky zvířata a nějaké pokusy.“
(Valerie)

„Asi tak různě, to se nedá přesně říct. A psaní na počítači a taky zábava.“ (Václav)

„Aktuálně píši pravidelnou technickou rubriku a vždycky napíšu ještě jeden nebo dva články, které se otisknou v našem časopise. V technické rubrice popisují různé stroje a jejich historii. Poslední otisknutý článek této rubriky je o letadle Supermarine Spitfire a chystám další článek o nákladáku Tesla Cybertruck.“ (Tomáš)

„Nejraději píši o nejzajímavějších strojích planety. Je to svým způsobem takový referát.“ (Dalibor)

„Moje oblíbená témata jsou vaření, auta (obyčejná, závodní a sportovní) a moje oblíbená forma psaní je Arial.“ (Jan)

4. Jak vlastně každé číslo časopisu vzniká?

„Redakce se schází jednou za týden v počítačové učebně, kde se každý přihlásí na svůj redaktorský účet a píše svůj článek na různá témata. Časopis vychází jednou za čtvrt roku a vztahuje se k daným ročním obdobím. Učitelky a pomocníci z osmé třídy, mezi které patřím i já, založí časopis, kde každému přidělí jeho kousek strany. Poté už jen stačí projít celý časopis, zjistit zásadní češtinářské chyby a graficky vylepšit. Pak už jen vytisknout a prodávat.“ (Veronika)

„No... Na začátku si každý vybere nějaké téma, o kterém bude psát (někdo si jich může vybrat i více). A pak se stanoví dny do uzávěrky, kdy musí mít každý dopsaný článek. Po uzávěrce začíná „velké rozmístování“, kde každý dostane příslušné políčko a podle velikosti pak článek zkracuje nebo pracuje na tom, aby byl ještě větší. Volné místo můžete doplnit obrázky. A když je virtuální časopis hotov, vyjdou do tříd průzkumníci, kteří si zapisují ty, kteří by časopis chtěli. Když máme všechny zájemce, můžeme tisknout časopisy pro zájemce a pro nás redaktory. No a tím je časopis hotov.“ (Tomáš)

5. Jak funguje celá redakce? Jak vybíráte témata a příspěvky do časopisu?

„Děti do redakce mohou vstoupit od jakéhokoliv věku, pokud umí zacházet s počítačem. Naši nejmladší redaktori jsou ve třetí třídě. Témata si vyberou sami. Některým přidělíme témata z akcí, které se za toho čtvrt roku udály.“ (Veronika)

„Všichni si pomáháme, takže fungujeme dobře. Scházíme se každé úterý ve školní „výpočetce“. Nejdříve musíme napsat, co se za školní akce událo a potom si každý vybere svoje téma.“
(Valerie)

„V naší redakci máme dvě šéfredaktorky (paní Kalvodovou a paní Repovou) a spoustu dalších redaktorů. Témata a příspěvky vybíráme podle toho, co by se do časopisu hodilo a co by čtenáře zaujalo.“ (Tomáš)

6. Jak se připravujete, když píšete články?

„Když jsem ještě byla redaktorkou, tak jsem většinou články během kroužku nepsala, protože jsem neměla žádná nápady a inspiraci. Vždycky jsem si k tomu večer doma sedla a něco jsem napsala. Měla jsem tak větší klid a více času si vše promyslet.“ (Veronika)

„Buď napíšu o něčem, co mám v paměti, nebo si vyhledám informace o tématu, které se chystám napsat.“ (Valerie)

„Vezměme si např. můj článek o zamyšlení nad školním rokem 2018/19. To jsem si vzpomněl na ty největší akce roku a napsal jsem o nich a o dalších věcech článků, který se stal úvodním.“ (Tomáš)

„Hledám informace na internetu, v encyklopediích, odborných knihách. Také se ptám lidí, kteří mají s danou věcí praxi, pracují s ní nebo o ní něco ví.“ (Dalibor)

7. Jak se vám žije v Kanicích? Co se vám zde líbí?

Co byste vylepšili?

„Žije se mi zde dobře. Je to lepší než někde na sídlišti v paneláku. Nejvíc se mi zde líbí příroda a lesy, které tu máme.“ (Valerie)

„Tak mně se líbí všechno a nic bych nevylepšoval.“ (Václav)

„Já tedy nejsem z Kanic, ale z Říčmanic, takže vynechám život v Kanicích a budu popisovat Kanice očima dojíždějícího školáka. Na Kanicích se mi líbí to, že tam nejezdí mnoho aut jako u nás v Říčmanicích, že jsou zde o trochu modernější domy a že je tu pár dobrych kamarádů. Na Kanicích bych vylepšil to, že bych přidal pořádný chodník až k nám, do Říčmanic, abych mohl chodit domů pěšky, když mi ujede autobus a nemusel čekat hodinu na další spoj, a přidal bych sem pořádnou restauraci nebo cukrárnu.“ (Tomáš)

100 LET naší republiky

Podzim 2018. KANICKÁ SOJKA - ŠKOLNÍ CASOPIS ZŠ KANICE

První rok 1918. Tlousta moudra Česká i Slováci po první světové válce. První prezident Tomáš Garrigue Masaryk. První republika a Masaryk na čele dělníků. Uprchlíci 1918 let. Je to královská lidová výroba. Proč v roce 1918? Lidé byli vyhlášeni třetím lidem, který má právo na samostatnost. 14. října byla prohlášena První republika.

Virtuální realita

Abot, Jiřina Dan. Současní lidé a herní konzole VR. Vstupenka do první řady virtuální reality. VR je virtuální realita, která umožňuje uživateli žít v virtuálním světě. VR je virtuální realita, která umožňuje uživateli žít v virtuálním světě. VR je virtuální realita, která umožňuje uživateli žít v virtuálním světě.

Historie Nizozemí

Historie Nizozemí. Nizozemí je země v západní Evropě. Nizozemí je země v západní Evropě. Nizozemí je země v západní Evropě. Nizozemí je země v západní Evropě. Nizozemí je země v západní Evropě.

Nizozemí je země v západní Evropě. Nizozemí je země v západní Evropě. Nizozemí je země v západní Evropě. Nizozemí je země v západní Evropě. Nizozemí je země v západní Evropě.

Podzimní kvíz

1. Kdy začíná podzim?
a) 24. září
b) 23. září
c) 23. září
2. Který svátek připadá na podzim?
a) Nový rok
b) Den české státnosti
c) Sládkův večer
3. Jaké zelenina nebo ovoce se pěstuje vyzraje?
a) řepka
b) jablko
c) dýně

Velká rudá skvrna na Jupiteru

Velká rudá skvrna na Jupiteru. Velká rudá skvrna na Jupiteru. Velká rudá skvrna na Jupiteru. Velká rudá skvrna na Jupiteru. Velká rudá skvrna na Jupiteru.

Globální oteplování

Globální oteplování. Globální oteplování. Globální oteplování. Globální oteplování. Globální oteplování. Globální oteplování. Globální oteplování. Globální oteplování.

Vtipy

1. Dohody den pan...
2. Pevněk je o sámu...
3. Pevněk přijde do a p...

Burdz Chalifa

Burdz Chalifa. Burdz Chalifa. Burdz Chalifa. Burdz Chalifa. Burdz Chalifa. Burdz Chalifa. Burdz Chalifa. Burdz Chalifa.

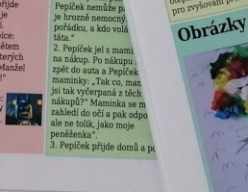
Jednorozci

Jednorozci. Jednorozci. Jednorozci. Jednorozci. Jednorozci. Jednorozci. Jednorozci. Jednorozci.

Velká odpadková skvrna

Velká odpadková skvrna. Velká odpadková skvrna. Velká odpadková skvrna. Velká odpadková skvrna. Velká odpadková skvrna. Velká odpadková skvrna. Velká odpadková skvrna. Velká odpadková skvrna.

Obrazky žáků

Pyramidy

Pyramidy. Pyramidy. Pyramidy. Pyramidy. Pyramidy. Pyramidy. Pyramidy. Pyramidy.

Obšťování

Obšťování. Obšťování. Obšťování. Obšťování. Obšťování. Obšťování. Obšťování. Obšťování.

Velká odpadková skvrna

Velká odpadková skvrna. Velká odpadková skvrna. Velká odpadková skvrna. Velká odpadková skvrna. Velká odpadková skvrna. Velká odpadková skvrna. Velká odpadková skvrna. Velká odpadková skvrna.

Obrazky žáků

8. Jak prožíváte letošní neobvyklé jaro, když je škola zavřená a svět nefunguje tak, jak jsme zvyklí?

„Nemám s tím velký problém, škola je sice zavřená, ale úkoly dostáváme. Vůbec mi ta škola z domu nevádí, má to totiž spoustu výhod. Nemusím tak brzo vstávat a na úkoly mám trošku víc času. Co je ale tak trošku špatné, že nám učitelé nemohou popsat a vysvětlit danou látku tak, jako kdyby to bylo na živo. Také mi chybí kamarádi, se kterými jsem se už měsíc neviděla, ale aspoň videohovorem se můžeme zkontaktovat. Doufám, že tato situace brzy ustoupí.“
(Veronika)

„Moc se mi stýská po škole a je to takové celé šílené.“
(Valerie)

„Jsme zasypáni hordou úkolů.“
(Václav)

„Já osobně ho prožívám bez problémů až na to, že se nemůžu s kamarády navštěvovat. Tak si s nimi alespoň píšou. Už se těším, až tahle pandemie pomine a všechno bude zase jako dřív.“
(Tomáš)

„Mám pocit, že pořád jen plním úkoly do školy. Stýská se mi po kamarádech. Nemůžu chodit ven tak, jak bych si představoval. Je to trochu otravné.“
(Dalibor)

„Je to dost na nic, těšil jsem se, že pojedeme na dovolenou a kvůli koroně viru nemůžeme, a je mi to doma už moc dlouhé.“
(Jan)

9. Máte nějaký vzkaz nebo přání pro čtenáře Kanických listů?

„Noste roušky a nezanedbávejte hygienu.“
(Valerie)

„Milí čtenáři, dávejte na sebe pozor při téhle pandemii, dodržujte nařízení vlády a zkuste to přečkat až do toho konce a všechno bude zase jako dřív.“
(Tomáš)

„Držte se! Karanténa jednou skončí a v září se zase uvidíme ve škole.“
(Dalibor)

Vidíte sami, nadšení a zápal pro redaktorskou práci dětem nechybí. Doufám, že si všichni vynahradí dlouhý čas strávený doma a během léta nasbírají spoustu zážitků a zkušeností, o které se budou moci podělit s ostatními v dalším vydání Kanické sojky. Děkuji všem za spolupráci, děkuji paní učitelce Kalvodové a paní učitelce Repové za jejich práci s mladými talenty a těším se, že třeba jednou někdo z nich rozšíří řady redakce Kanických listů!

Okénko do knihovny

Blanka Kalivodová

Už zase půjčujeme! Chtěla bych vás všechny znovu pozvat do knihovny. Doufám, že už v plném provozu, ale kdyby ne, tak jsou i jiné možnosti, které budou platné kdykoli. Knihy si můžete vybrat dopředu před návštěvou knihovny a rezervovat si je nebo napsat na e-mail (mkanice@volny.cz). Já vám knihy nachystám na den odběru. Knihy máme z 95 % fondu zkatologizované a najdete je na stránkách obce Kanice – obecní knihovna – katalog.

Možnost **vyhledat si v katalogu knihu**, která by je zajímala, by mohly využít i **děti**. Ty teď mají zkušenosti s učením na dálku, i menší děti se naučily ovládat počítač a s pomocí rodičů by to jistě zvládly. Proč o tom píšou? Děti někdy přijdou do knihovny samy a neumí si najít knihu, která by se jim líbila. Já se je sice snažím na zajímavé knihy upozornit, ptám se, co je baví, ale většina dětí se neumí rozhodnout. Navíc úsek knihovny s dětskou literaturou není pro děti uzpůsobený – knihy jsou dost vysoko v dlouhých řadách – pro děti nepřehledné. Bohužel s tím zatím nemohu nic dělat, jiné místo zatím nemáme. Ale dětských knih máme dost! Zkusíte to?

Ještě informace – všechny knihy, které čtenáři vrací, jdou do **týdenní karantény**, projdou **dezinfekcí** a teprve potom se půjčují dál.

Milí čtenáři, vzhledem k tomu, že toto vydání Kanických listů je věnováno převážně dětem, přináším vám rozhovor s profesorem psychologie Masarykovy univerzity Davidem Šmahelem. Vede výzkum, který se zabývá dopady používání technologií na děti a dospívající, příležitostmi a riziky používání internetu, např. online závislostmi, kyberšikanou, setkáváním s cizími lidmi z internetu apod. Pro bystré čtenáře – shoda jmen není náhodná, jedná se o mého švagra, který bydlí v sousední obci Řícmanice.

Davide, co Tě vedlo ke zkoumání tohoto specifického oboru?

Možná úplnějším základem všeho bylo, když jsem hrával se svým bratrem v dětství počítačové hry, v čemž jsem pokračoval dále i při studiu Fakulty informatiky Masarykovy univerzity. Tehdy vznikaly první textové online hry, protože internet byl zpočátku primárně textový svět. V jedné textové online hře imitující Tolkienův svět jsme s některými spolužáky trávili stovky hodin a měl jsem tak poprvé možnost sám vidět, i na sobě pocítit, pozitivní i negativní vliv používání technologií. Po studiu informatiky jsem přešel ke studiu psychologie, kde jsem se začal zabývat právě tématem „psychologie internetu“, primárně pak příležitostmi a riziky internetu pro děti a dospívající. Posledních 15 let výzkumu se věnuji právě tomuto tématu.

Jaká je aktuální situace v ČR, co se týče rizik internetu pro děti?

Především rizika internetu není možné oddělit od jeho příležitostí a výhod. Mnohdy jedna aktivita dítěte je současně příležitostí a rizikem. Hezkým příkladem je právě setkání dospívajícího s cizím člověkem z internetu, což bývá typicky vrstevník. Z cizího člověka, kterého dospívající potkal(a) na internetu, se může stát nejlepší kamarád anebo naopak agresor. Setkávání se s lidmi online je tedy současně příležitostí a rizikem. Co se týče českých dětí, tak máme aktuálně údaje z mezinárodního výzkumu, kde jsme srovnávali 19 evropských zemí (více zde: www.eukidsonline.net). Je možné říci, že české děti jsou velmi aktivními uživateli internetu – využívají mnoha jeho příležitostí, hlavně k zábavě, současně se ale častěji setkávají s různými online riziky, např. kyberšikanou,

sextingem, sexuálně explicitními materiály, či nenávidnými obsahy. Celkově však není třeba se internetu obávat – je třeba děti učit, jak internet bezpečně používat. Právě v tomto nicméně čeští rodiče zaostávají – velmi málo se s dětmi baví o tom, co dělají na internetu a málo je učí jeho bezpečnému používání. Právě k tomuto bych chtěl české rodiče povzbudit – měli by si se svými dětmi více o online světě povídat.

Nedávno proběhl v kinech film V síti. Co si o tom myslíš?

Film „V síti“ byl natočen s úmyslem vyvolat co největší senzaci. Autoři poslali dívky primárně na seznamku Lide.cz, ačkoliv sami nikde nepřiznávají, že dívky byly na seznamce. Dívky vedly patrně desítky či stovky konverzací a z těch vybrali autoři ty nejvíce šokující. Ve filmu se objevuje nakonec jen několik jedinců, přestože autoři udávají, že je oslovilo 2500 „predátorů“. Je třeba říci, že běžný dospívající v takové konverzaci nepokračuje, typicky ji ani s takovým člověkem nezačne. Primárně bych tedy varoval před panikou, kterou tento film vyvolává. Ano, na internetu, stejně jako v běžném životě, jsou různí lidé, a to i nebezpeční lidé. Je třeba děti učit chovat se bezpečně online i offline.

Odmala se např. děti učí, že nemají jít pryč s cizím pánem, který jim nabízí lízátko. Podobné to je online a většina dětí a dospívajících to také ví. Zákazy používání technologií k ničemu nevedou, výzkumy dokonce ukazují, že rizika, se kterými se děti online setkávají, omezují jen minimálně. Kdo si chce přečíst něco více o setkávání českých dětí s cizími lidmi z internetu, může tak učinit na stránkách týmu IRTIS (<https://irtis.muni.cz/-czech-section/clanky-pro-verejnost/osobni-setkani-s-nekym-z-internetu>).

Všude slýchávám, že děti tráví na počítači spoustu času. Jaká je realita?

Záleží, jak se definuje „spousta času“. České děti a dospívající ve věku 9–16 let tráví online v průměru okolo tří hodin denně (údaj se liší dle věku), což je zhruba podobné jako u dětí v jiných zemích. Je to moc nebo málo? Nevím. Dříve děti trávily mnohem víc času u televize, dnes televizi nahradily technologie, např. hry nebo videa. Dříve děti trávily čas u televize více pasivně, dnes si mohou vybrat z milionů filmů i videí, která chtějí sledovat. Každá rodina si musí sama určit, co je „příliš mnoho“ času na internetu, nemám na to žádný univerzální návod. Samozřejmě to hodně záleží na věku dítěte či dospívajícího. Dle mého názoru by mělo být cílem děti naučit samostatně si regulovat používání technologií, umět například včas skončit, umět si organizovat čas. A ano, je to někdy těžké.

Pro současnou generaci dětí je internet běžnou součástí života. Přichází tím o šťastné dětství?

To si rozhodně nemyslím, že by děti kvůli internetu a technologiím přicházely o šťastné dětství. Vždy to je o tom, co rodiče dětem nabídnou. Virtuální svět se samozřejmě nesmí stát tím jediným spokojeným místem, které dítě zná. Pokud to tak je, je v rodině něco špatně. Internet, tedy i online zábava či hry, může běžný svět doplňovat, činit ho zajímavějším. Technologie by měly dělat dětství naopak šťastnější skrze to, co umožňují. To můžou být jak online hry, tak hledání té nejlepší dovolené či zábavy v běžném světě. Dítě se může online mnoho věcí naučit, mělo by se naučit využívat internet

ke svému prospěchu. Právě to by mělo být pro rodiče cílem – naučit děti, jak příležitosti internetu využívat maximálně a naopak, jak omezit jeho rizika. A opakují, základem je s dětmi o používání internetu mluvit, bavit se s nimi o tom, proč je virtuální svět vlastně baví a přitahuje.

Na podzim plánujeme pozvat pana profesora Davida Šmahela na debatu o rizicích na internetu pro děti. Debata bude pro rodiče a zájemce uspořádána v prostorách ZŠ Kanice. Bližší informace vám včas sdělíme.

Jste srdečně zváni!

Prof. PhDr. David Šmahel, Ph.D. je profesorem na Fakultě sociálních studií a Fakultě informatiky Masarykovy univerzity v Brně, kde pracuje v Institutu výzkumu dětí, mládeže a rodiny a na Katedře strojového učení a zpracování dat. Je vedoucím výzkumného týmu, který se zabývá oblastí psychologie a internetu – více o jeho výzkumu najdete na stránkách jeho týmu irtis.muni.cz. Je editorem vědeckého časopisu „Cyberpsychology: Journal of Psychosocial Research on Cyberspace“ (cyberpsychology.eu) a spoluautorem knih „Digital Youth: The Role of Media in Development“ a „Digital Technology, Eating Behaviors, and Eating Disorders“, které vyšly u amerického nakladatelství Springer. O dospívání a internetu si můžete přečíst také českou knihu „Děti a dospívající online“, kterou spolu s týmem zpracoval a která vyšla v českém jazyce v nakladatelství Grada.

Zažít Kanice 2020

Vážení Kaničáci,

po velkém úspěchu prvního ročníku akce **ZAŽÍT KANICE** bychom letos v září rádi navázali na započatou tradici. V tuto chvíli ještě nejsme schopni přesně říci, zda, kdy a jakým způsobem se akce uskuteční. Předběžně počítáme s termínem 19. září. Věříme, že po dlouhém společenském půstu letošního jara budeme všichni moc potřebovat opět zažít přátelského ducha sousedských slavností.

Jak jsme již loni zjistili, v Kanicích je spousta zajímavých lidí, kteří mají svým sousedům co nabídnout. Budeme moc rádi, když se přidáte a opět nám s přípravou pomůžete! **Máte chuť se zapojit s vlastní produkcí? Chtěli byste posílit organizační tým?** Ozvěte se nám už teď na redakční adresu kanickelisty@seznam.cz nebo osobně Kristině Dostálové a Haně Rakšány. Veškeré zájemce o aktivní účast na podujetí budeme včas informovat o organizaci akce.

Předem děkujeme za spolupráci. Doufáme, že se sousedské slavnosti podaří opět zdárně zorganizovat a vytvořit tak další příležitost ke vzájemnému poznávání se mezi sousedy.

Kristina Dostálová Makovská

OBLASTNÍ CHARITA RAJHRAD

Oblastní charita Rajhrad poskytuje sociální služby v našem regionu. Její zaměstnanci byli proběhlou krizí značně zasaženi. Provozují např. Dům léčby bolesti s hospicem sv. Josefa, který poskytuje kvalifikovanou a důstojnou péči pro klienty v terminálním stadiu života tak, aby doba, po kterou je pacient s námi byla co nejdéle a strávil ji co nejlépe.

Dalšími službami jsou: Mobilní hospic sv. Jana, Domácí zdravotní péče, Charitní pečovatelská služba, Chráněné bydlení sv. Luisy pro osoby s demencí, Terénní sociální poradenství, Nízkoprahové centrum pro mládež Vata a další.

Pokud byste chtěli jejich služby a zaměstnance podpořit, číslo účtu je: 4060027991/6800

Více informací: www.rajhrad.charita.cz

Kultura a karanténa

Kristýna Rotreklová

Tentokrát se na kulturu v Kanicích podíváme malinko jinak. Ač bylo naplánováno spoustu akcí, kvůli vládním opatřením a našemu zdraví od nich muselo být upuštěno. Ale i přesto (nebo možná proto), že jsme se nemohli hromadně scházet, pojali Kaničáci kulturu po svém.

Nejvíce to žilo na sociálních sítích, kde se to fotkami jen hemžilo. Ač normálně většina lidí tvrdí, že není lepek a drží různé bezlepkové diety, najednou všichni doma pekli nejrůznější chleby, ti odvážnější i rohlíky a ti, co v zimě sledovali „Peče celé Česko“, i kynuté koláče. Ne, samozřejmě jsem to trošku nadsadila a nerada bych se někoho, kdo pek lchléb, dotkla. I já jsem to zkusela. Navíc s využitím kvásku, který jsem při zdravotní vy- cházce našla k rozebrání na plotě na Padělkách. Ano, čtete dobře. Kaničáci totiž drží spolu a bě- hem uplynulých měsíců to bylo jasně znát! Každý chtěl nějak pomoci a každý to pojal trošku jinak... A originálních nápadů tady bylo hodně...

Zajímavým zpestřením karantény byl jistě **barevný týden** (opět probíhal na sociálních sítích od 23. 3. do 29. 3.). Každý den jedna barva. Každý den hromada fotek rodin oblečených do určité barvy – žluté, modré, černé, červené a nebáli jsme se ani růžové... U někoho doma se zapojovali i domácí mazlíčci, někdo vyráběl postavy z krabic. Prostě každý „po svém“. Ale na konci týdne se dala vytvořit koláž z více než sta fotek!

Na internetu jsme se opravdu vyřádili! Už jsem zmínila fotky, někdo zase vymýšlel vtipy k aktuální situaci, ale někteří šli dál a nahrávali videa – pro pobavení nás ostatních. Tady stojí za zmínku video z Bukové, ve kterém autor zpívá **píseň o epidemii koronaviru** – samozřejmě vtipně a s dobrým koncem. ©

Dalším zajímavým úkazem byly právě **věci zdarma k rozebrání** různě po obci, jak už jsem psala. Někde visel na plotě kvásek, někde roušky, filtry a dezinfekce, jinde zase obrázky pro zpes- tření vycházek ostatních spoluobčanů. Někdo věšel na plot, někdo donesl na obecní úřad, ale lidí,

co chtěli pomoci svým sousedům, rozhodně nebylo málo. Ať už ti, co sami šli roušky, nebo ti, co darovali látky a různý materiál.

U **šití roušek** se chvilku pozdržím, protože to za to určitě stojí! Kanické švadlenky se kapánek roz- vášnilly a bylo ušito něco **okolo 1 000 roušek!** To vše ušilo cca 10 obětavců. Materiál na šití roušek jim dodávali lidé napříč celou obcí – přispívali prostěradly, povlečením, pánskými košilemi atd. O nákup drobného materiálu v galan- terii se postaral i pan starosta. Členové SDH Kanice poté roušky rozváželi místním seniorům a odběru byly také na obecním úřadě. Další roušky byly rozvezeny do obchodů s potravinami v Obřanech a Maloměřicích, do ordinací praktic- kých a odborných lékařů a nemocnic. Zásilku s 230 ks roušek se podařilo doručit do italského **Milána**, kde byly předány dobrovolníkům z Prote- zione Civile a 250 ks roušek bylo odesláno do domova důchodců ve španělském **Cádizu**.

Také bych nerada zapoměla na dobrovolníky, kteří se zapojili do **nakupování pro seniory**. To zajišťoval obecní úřad. Senioři si tam mohli objednat svůj nákup, který jim následně někdo z dobrodinců přivezl domů.

A abychom v Kanicích měli při zdravotních vycházkách čisté a příjemné prostředí, nenechali se odradit karanténou někteří naši spoluobčané,

kteří samostatně vyrazili na **úklid obce a jejího okolí**. Původně to měla být organizovaná akce na Den Země (22. dubna).

Tak vidíte, sice se říká, že je nyní těžká či dokonce zlá doba, ale na druhou stranu to v lidech probouzí dobré stránky a snažíme se pro sebe navzájem něco dělat. Tak snad nám to vydrží i do té „lepší doby“...

VŠEM, KTEŘÍ SE SNAŽILI JAKKOLIV POMÁHAT, MOC DĚKUJEME!

Kaničtí jubilanti

V letošním roce své **významné životní jubileum** již oslavili nebo teprve oslaví tito naši spoluobčané:

Hedvika Vykoupilová, 80 r. (nar. 3.2.1940)

Alena Kalabzová, 80 r. (22.2.1940)

Eliška Svojanovská, 95 r. (16.4.1925)

Anna Přibyllová, 85 r. (26.7.1935)

Jindřiška Vystrčilová, 85 r. (13.9.1935)

Josef Šebela, 80 r. (23.10.1940)

Alžběta Štykarová, 80 r. (30.10.1940)

Vám všem, a samozřejmě i těm, kteří nechtěli být jmenovitě uvedeni, přejeme hodně zdraví, mnoho příjemných chvil strávených s rodinou a známými a plno optimismu do dalších let.

za obec Kanice komise pro občanské záležitosti

Docela jiné Velikonoce

P. Zdeněk Drštka, administrátor farnosti Babice n./S.

Těchto několik řádků píše na sklonku dubna, tedy ve dnech, kdy se mnoho věcí mění – a je dost dobře možné, že se ještě leccos měnit bude. Možná se tedy ve chvíli, kdy tato slova čtete, má situace úplně jinak...

Máme za sebou Velikonoce se zcela jiným rozměrem. Největší svátky, které křesťanské církve prožívají, jsme tentokrát nemohli prožívat, jak jsme zvyklí – ve společenství farností, v bohatosti obřadů, v radosti sdílené tváří v tvář. Naopak ke slovu přišel rodinný život – společenství s těmi nejbližšími.

Je to zvláštní doba, která nás obrátila naruby jako starou rukavici. A nemohu říci, že by to bylo po všech stránkách ke škodě. V žádném případě tím nechci říci, že je mi lhostejné trápení všech, které „koronténa“ zasáhla – osamocení senioři, vyčerpaní ošetřovatelé, přetížení zaměstnanci záchranného systému... Ani nedomýšlím, jak je všem těm, kteří musí strávit dlouhé hodiny v rouškách či jiných ochranných prostředcích – třeba jako prodavači nebo pokladní. A už vůbec nechci zlehčovat situaci rodičů, od kterých se tak nějak samozřejmě očekávalo, že budou denně zvládat osm hodin práce formou home office, šest hodin domácí školy, zajišťování jídla pro celou rodinu několikrát denně a celodenní vymyšlené zábavy pro děti, s nimiž není kam jít... Ti všichni mají mou hlubokou úctu a respekt.

Já jsem však chtěl psát o něčem úplně jiném. V uplynulých týdnech se ukázalo, co se skrývá v každém z nás. Ono „obrácení naruby“ mohlo odhalit, čím každý z nás ve skutečnosti žije. Jestli jsme byli zvyklí plýtvat silami jen na vnější aktivismus, je pochopitelné, že nám bylo na zhroucení. Jestli pro nás naši nejbližší byli jen „společníky ex offa“, od nichž jsme automaticky předpokládali, že nás prostě musí mít rádi z důvodu záznamu v oddacím či rodném listě, je pochopitelné, že s nimi neumíme vyjít, nemůžeme-li vycházet z domu.

V biblických textech bychom našli trefnou

poznámku: „**Ústa mluví to, čím přetéká srdce.**“ Je-li srdce prázdné, není divu, že si nemáme co říci. Uplynulé dny a týdny nás velmi důkladně poučily o tom, jak neprozírávé je nechávat srdce hladovět. Přinejmenším tohle bychom si měli odnést do budoucna.

À propos, jaké bude ono budoucno? To si netroufám odhadnout. Domnívám se ale, že rozhodně nebude všechno úplně stejné jako dřív. Mnohé věci a mnohé dovednosti se musíme učit úplně znova – jako třeba zrovna komunikaci s nejbližšími; anebo – chceme-li do svých úvah zapojit život víry – třeba zrovna osobní vztah s Bohem.

Čas od času slyším o někom říci: „On je věřící.“ Azeptám-li se, co to znamená, většinou se mi dostane (poněkud rozpačité) odpovědi: „No, jako že chodí do kostela.“ Jenže právě letos na jaře zůstaly kostely uzavřeny – a kde jsou naše dosavadní „jistoty“? Tatam je (poněkud nebezpečná) rutina delegování – on to za mě někdo zařídí; farář, církev, vláda, stát...

Mnohem radši bych v takových souvislostech slyšel pár slov o Velikonocích a velikonočních událostech. V jejich centru není „něco“, nýbrž „někdo“ – ten, o němž my křesťané vyznáváme, že zemřel a vstal z mrtvých. V biblických zprávách se dočítáme o setkání se vzkříšeným Kristem – a to ne proto, že si jeho následovníci „chodili“ něco někam „odsedět“, ale proto, že On přicházel za nimi; a třeba navzdory zamčeným dveřím.

Jestli jsme si právě tohle odnesli z letošních Velikonoc, znamená to, že jsme je neprožili nadarmo – to, jak je důležité, čím žijeme a čím srdce přetéká.

Koronavirus u hasičů život nezastavil

David Neckař

Od posledního vydání zpravodaje se hodně věcí změnilo a pro hasiče byly uplynulé týdny také zvláštní. Naše nasazení běžně přichází na řadu ve chvíli, kdy se stane něco nešťastného. V naší terminologii tomu říkáme mimořádná událost. A taková nám najednou zasáhla celou republiku.

Pro naši jednotku z toho plynulo hned několik zásadních opatření: byl zakázán veškerý výcvik, museli jsme dodržovat přísné podmínky při kontrole techniky, při výjezdech nosit ochranné pomůcky, které jsme ze začátku ani neměli. Na dálku jsme dostali školení o tom, jak oblékat protichemické obleky, dezinfikovat a vůbec, jak se chovat v této situaci. Při respektování všech hygienických pravidel jsme vyjeli zasahovat **při požáru lesa u Babic**, kontrolovali místní pálení a v suchých dnech začali rozvážet vodu na potřebná místa. Rádi jsme především starším občanům navíc **rozvezli roušky**, které ušili dobrovolníci z vesnice (velký dík všem!!!). Jak to bylo možné, pomohli jsme obci s **distribucí dezinfekce a filtrů do roušek**.

V těchto týdnech to na druhou stranu svádělo k tomu zavzpomínat, co nám uteklo: museli jsme zrušit schůzky obou dětských družstev, do konce školního roku byly odvolány všechny závody a soutěže, zrušena byla tradiční hasičská pouť ve Křtinách, nemohli jsme připravit hranici na tradiční pálení čarodějnic a napjatě očekáváme, jak se vyvine situace kolem tábora. Až ve chvíli, kdy jsme nemohli dělat to, na co jsme byli zvyklí a na co jsme se těšili, nám vlastně došlo, jak moc nám to chybí. Těšíme se na setkání (doufejme) při nějaké prima letní akci. Přejeme všem pevné zdraví, hodně trpělivosti s postupným uvolňováním režimových opatření a **prosíme: chovejme se zodpovědně, ať se nemusíme za dva měsíce opět zavírat doma.**

Memoriál Aloise Vystrčila

Václav Mikulášek

V roce 1995 se dala dohromady parta nadšenců v čele s Aloisem Vystrčillem starším, který měl s hraním kuželek již zkušenosti. Vznikl tak Slavoj Kanice, a tím začala dlouhá kuželkářská cesta.

Lojzík, jak jsme většinou panu Vystrčilovi familiárně říkali, byl duší mužstva a pro kuželky doslova žil. Nechal zhotovit putovní ceny pro vánoční turnaj a vytvořil také kuželkářské tablo s velmi vtipnými a výstižnými „hláškami“ najednotlivé hráče. Byl to veselý a společenský člověk. Velice rád zpíval a hrál na harmoniku. Za naši kuželkářskou hymnu vybral píseň „Pivovarský koně“. Lojzík byl velmi oblíbený mezi kamarády, o čemž svědčí to, že po sobě ve všech kuželnách (ať už to bylo Veveří, Telnice, Rosice, Zetor, Vyškov) nebo i na soustředění v Jeseníku zanechal nesmazatelnou stopu.

Rok 2011. Vyhodnocení velikonočního turnaje v Kanicích na „Gumce“.

Když 1. října 2011 zemřel, shodli jsme se na pořádání memoriálu na jeho počest. V březnu 2012 jsme uspořádali 1. ročník **memoriálu Aloise Vystrčila** v kuželně ve Vyškově, kterého se zúčastnilo deset čtyřčlenných družstev. Přítomna byla také manželka A. Vystrčila paní Jindra, která po skončení turnaje předala vítěznému týmu putovní plaketu z broušeného skla s portrétem A. Vystrčila. Že se jednalo o zdařilou akci, o tom svědčí také článek ve Vyškovských novinách. Letos 1. března jsme uspořádali v kuželně Rostexu Vyškov již 9. ročník memoriálu a tato tradice nadále pokračuje.

Rok 1998. Bukovinka, hostinec „Rakovec“, posezení po velikonočním turnaji ve Vyškově, Lojzík s Karlem Floriánem – mistrem světa ve hře na vozembouch.

Sportovní zprávy, rubriky i vysílání sportovních televizních kanálů v uplynulých týdnech a měsících nuceně zařazují množství archivních materiálů. Berte tedy následující reportáž ze závodu pořádaného vloni v listopadu i jako příspěvek Kanických listů k aktuálnímu trendu. ☺

Tento delší běžecký závod jsem si již v létě zvolil za vrchol podzimní sezóny. Ranní běhy do práce či odpolední z práce, nedělní výběhy s kamarády z Kanic, tréninky běhu i chůze do kopce – vše se stalo součástí cílené přípravy. Záhy (8. 11. v 7:00) jsem s dalšími účastníky stál uprostřed šedivého bratislavského sídliště na startu 1. ročníku závodu přes rakouské i slovenské vršky... A jak to probíhalo?

3. km (most Lafranconi): Kalné vody Dunaje uhání na východ. Beton a graffiti. Nekonečný most. Nikam se nehnat. Někteří běžci míří rychle dopředu. Hlavou mi běží: „buď jste lepší, nebo se ještě uvidíme.“

10. km (Wolfsthal): První běžecká družba dnešního dne. Při hovoru to celkem utíká. Marek je Bratislavan, s ním tu nezabloudím. Běží poloviční trasu. „Ty chceš běžet pod 12 hodin?“ diví se. „Rád bych“, odpovídám. „Tak se tady se mnou nezdržuj!“ uzavírá debatu.

20. km (Hainburg): Poslechl jsem a osaměl. Dost prší. Pěkné městečko na Dunaji a první dva kopce – Schlossberg po schodech, Braunsberg blátem. Čeká mě nudná rovina, jen nezapomenout pít a jíst.

50. km (Devínska Kobyla): Stoupání mlžným lesem vrcholí nečekaně. Odpadky a suť. Provizorní příbytky lidí bez domova. Bývalá raketová základna spoluvytváří zvláštní genius loci. Ještě, že je poledne.

59. km (Bratislava): Konec rakouské smyčky závodu. Provádím něco jako „pit stop“. Přezout boty, doplnit tekutiny a palivo. Výborné vařené maso a tortilla, i když jím za pochodu. Snad se to stráví.

67. km (Kamzík): Jde to. Lépe než jsem čekal. Míjím pár závodníků a jsem na průběžném třetím

místě. Cítím se lépe, než oni vypadají. Že by dnes nepřišla žádná krize?

78. km (Biely Kríž): Přišla. Proč někdo vyasfaltoval cestu na hřebeni Malých Karpat? Proč tudy běžíme? Každý krok na tvrdém je za trest. Nejde to. Ale nesmím přestat. Otáčím se s jistou obavou. Potvrzeno. Dohání mě čtvrtý závodník, Ondřej. Zkusím s ním chvilku vydržet.

89. km (Pajštún): Stále spolu. Skoro nemluvíme. Už pouze netpím v závěsu a občas střídám. Zdá se, že krize je pryč. Cesta je mnohem pestřejší – prudká stoupání i klesání, ale vše v terénu, což je zábavnější. Stmívání na zřícenině Pajštún vysoko nad údolím. Malebné místo. Trampové u ohně hrají na kytary, my cvakáme kontrolu a sbíháme do vesnice.

95. km (Marianka): Baterie v čelovce se rychle vybíjejí. Proč jsem je nevyměnil? Je úplná tma, musím běžet dál s Ondřejem. Nechci bloudit. Abych si nepřipadal jako parazit, střídám v čele. Na dlouho. Skoro mi připadá, že v sebězích s mizerným světlem Ondrovi utíkám. Asi proto, že nevidím, kudy běžíme.

109. km (Bratislava): Vbíháme do města. Posledních 10 km v euforii. Takový ten pocit, kdy můžete prostě jen běžet, jak říkával Forrest Gump. Cíl. Čas 10 minut pod 12 hodin. Splněno. Dělené třetí místo je navíc. „Díky, já jsem Ondřej.“ „Petr, těší mě a taky díky.“ Zkrátka sport pro introverty.

PS: Po závodě se vždy snažím najít něco, z čeho se do příště poučit. Někdy to vyžaduje delší zamýšlení. Po Dunajských vrscích nikoliv. Oba palce na nohách o sobě dávají vědět hned po doběhu. Takže pokud někdy poběžíte delší dobu, doporučuji předem pedikúru...

Osm tipů jak šetřím vodou, aniž bych se nějak omezovala...

Při brouzdání na internetu jsem narazila na článek Karolíny Břinkové o šetření vodou, který mě v mnohém inspiroval. Po přečtení jsem o něm dlouho přemýšlela, co vlastně dělám já? Dělám něco pro to, abych zbytečně neplýtvala vodou? A co bych mohla ještě zlepšit? Dlouho mi to běželo hlavou, až z toho vznikly následující tipy...

Jak je to se spotřebou vody? Více než miliarda lidí na Zemi nemá přístup k pitné vodě a často si musí vystačit s pouhými 10 litry na den. Může se to zdát jako dostatek, ale srovnajte si to s tím, jak žijeme my – obyvatelé ČR spotřebují denně celkem 133,5 l vody na osobu (včetně spotřeby v průmyslu), pokud se uvažuje pouze spotřeba v domácnostech, tak spotřeba činí 89,2 l vody na osobu. Myslím si, že normální je neplýtvat a že šetření s vodou ocení nejenom příroda, ale i peněženka. A postupně jsem si zvykla na takové vodo-úsporné minimum, které se pro mě stalo novým normálem. Inspirujete se?

Tady jsou moje tipy:

1. Nekapou vám kohoutky?

Začala jsem úplně nejjednodušším krokem – kontrolou kapajících kohoutků a toalety. V extrémních případech tak můžu denně ušetřit až 150 l. A když si čistím zuby, zastavím vodu. Stejně tak, jako když se ve sprše mydlím nebo nanáším šampón na vlasy. To jsou další desítky litrů k dobru.

2. Sprcha místo vany

Průměrná vana pojme 100–200 l, ve sprše toho stihne protéct mnohem méně. Pokud tedy nestojíte půl hodiny pod horkým proudem.

Statistiky říkají, že společně s neplýtváním vodou při čištění zubů ušetříme sprchou až 100 l denně. Vyplatí se také investovat do úsporné sprchové hadice. Díky ní ušetří čtyřčlenná rodina asi 26 000 l vody ročně. Při jejím využívání se snižuje i energie potřebná na ohřev teplé vody. A to je dobrá zpráva pro pravidelné vyúčtování.

Kolik vody spotřebujete vy? Pokud máte sprchu spojenou s vanou, můžete si udělat malý test – až se přičtete půjdete opláchnout, zašpuntujte vanu a podívejte se, jak moc se naplnila. Pokud znáte její objem, snadno odhadnete, kolik je vaše reálná spotřeba. Někdy se člověk sám sobě nestačí divit...

3. Šedá voda aneb „Tohle by stejně protéklo trubkami“

Za zmínku stojí i znovuvyužití tzv. šedé vody – tak se říká nekontaminované „odpadní“ vodě, která v běžné domácnosti často vůbec odpadní není! Je to třeba ta, která vám zbyde v rychlovarné konvici nebo po vaření některých potravin (třeba vajčků) či vyvařování roušek. Nebo voda, kterou odpouštíte, abyste ráno měli „čerstvou“. Či například voda, která oteče, než konečně přijde teplá. Někdy je „odpouštění vody“ vlastně trochu zbytečné. Pokud máte stejně jako já rádi vychlazenou vodu, co si ji napustit do džbánu nebo lahve a dát do lednice?

Jezírko u Srnčí studánky v roce 2015 a 2020. Foto: M. Ondroušek a N. Kolářová

Nemusím ji pak muset odpouštět z kohoutku a čekat, až se ochladí. Zachycenou vodu, která by běžně tekla přímo do odpadu, můžete využít například na splachování WC nebo zalévání květin. Moderní úsporné domy už dokonce s šedou vodou počítají a umí například odtok ze sprchy převádět právě na splachování. V praxi to vypadá třeba tak, že ovoce a zeleninu omývám v misce s vodou a tou pak zaliji květiny v bytě. V koupelně pak mám kýbl¹, do kterého zachytávám vodu před sprchováním, když čekám, než se mi ohřeje. S tou mohu pro změnu splachovat nebo večer zalít květiny na balkóně. Kolik vody se tak dá ušetřit? Minulé léto jsem se přidala k výzvě „Kbelík vody do přírody“. Princip byl jednoduchý – během celého dne jsem zachytávala čistou vodu z koupelny a kuchyně a večer s ní zalila keře na zahradě. Překvapilo mě zjištění, kolik litrů by zbytečně oteklo do kanalizace. Za den to bylo v mém případě cca 15 l.

4. Myčka – nádobí ano, auto ne

Ekoprogram myčky na nádobí vyžaduje cca 20 l vody – oproti tomu na mytí stejného množství nádobí v ruce pod proudem potřebujeme až 70 l. To ale samozřejmě platí, pokud myčku zapínáte, až když je úplně plná. Jestli myčku nemáte, vyplatí se mýt nádobí v dřezu naplněném vodou a pak ho krátce opláchnout. To, které budete hodně drhnout (třeba připálený hrnec), je fajn odmočit a opět ušetříte pár litrů na průtoku. Myčka je dokonalý vynález, když si osvojíte postup, jak ji řádně naplnit. Oproti tomu při mytí auta preferuji ruční mytí. Při něm využívám hadici s tlakovou pistolí, která šetří vodou a dá se snadno zapnout a vypnout.

5. Vodu ušetřím i při praní

Jednoduše – pračku použít jen ve chvíli, kdy je skutečně plná. Často však stačí oblečení pouze vyvěsit na čerstvý vzduch (nebo na topení a nad ním otevřít okno na ventilaci) a nechat ho vyvětrat. Šetřím tak vodou i oblečením, jemuž časté praní

nesvědčí. Mimochodem, věděli jste, že typy pracíček se od sebe mohou lišit spotřebou až 30 l na jeden prací cyklus? Třeba si na to vzpomenete, až budete vybírat novou.

6. Speciální pomůcka – perlátor

Toto zařízení stačí namontovat na vodovodní baterie a ono díky usměrnění proudu a jeho provzdušnění redukuje průtok na cca 6 l za minutu (oproti tomu s běžnou baterií může protéct 12–15 l za minutu). Jako skvělý nápad se potvrdila i výměna vodovodních baterií s dvěma kohoutky za ty pákové nebo ještě lépe termostatické, které snadno regulují teplotu a neprotékají jimi takové množství vody bez užitku. Tip – úsporné dnes mohou být i toalety. Chystáte-li rekonstrukci bytu, zaměřte se i na úspornější WC. Některým moderním typům stačí pro spláchnutí i polovina použité vody. A třeba u čtyřčlenné rodiny to denně udělá obrovský rozdíl!

7. Květiny zalévám ve správný čas

Květiny na zahradě zalévám ráno nebo večer, zabráním tak zbytečnému odpařování vody. Pokud to jde, snažím se využívat tu dešťovou a nikdy nezalévám, pokud je větrno. Ale to jistě víte.

8. Zachytávám dešťovou vodu

Jak jsem uvedla výše, na zahradě zalévám dešťovou vodou, pokud je to možné. A aby to bylo možné, je potřeba ji zachytit co možná největší objem. Proto je fajn zkontrolovat, zda máte pro zachycení vody ze střechy dostatečně velkou nádrž. Nebo jestli má každá stříška na vašem pozemku okap, ze kterého jímáte vodu. Že vůbec nezachytáváte vodu ze střechy? To by bylo možná dobré změnit! Můžete k tomu využít i dotační program „Dešťovka“. A pokud byste to chtěli opravdu dotáhnout do detailu, můžete dešťovkou i splachovat! Ale to by samozřejmě vyžadovalo rekonstrukci, která ale při dobrém návrhu nemusí být až tak zásadní, jak se na první pohled zdá.

¹ Pokud jste se lekli toho kýblu – jak by asi vypadal hnusný kýbl v mé nablýskané koupelně? To jsem vyřešila krásným plecháčem – rustikální styl je teď přece moderní! Ale dá se to řešit i nějakým pěkným džbánem nebo džberem. Kreativité se meze nekladou.

Zima 2019/2020 a jaro 2020 v Kanicích

Petr Kolář

KLIMATOLOGIE: Zima 2019/2020 byla s průměrnou teplotou vzduchu 1,6 °C teplejší o necelé 3 °C oproti dlouhodobému normálu (1961–2000). Srážkový úhrn (98,5 mm) nedosáhl dlouhodobého průměru (105 mm) především kvůli nízkým úhrnům v lednu. Letošní jaro bylo s průměrnou teplotou vzduchu 10,2 °C o necelé 1 °C chladnější než to loňské, přesto byl dlouhodobý normál opět překonán, a to zhruba o 1,5 °C. Jarní suma srážek (116 mm) téměř odpovídá dlouhodobému průměru, ale jen díky vlhčímu měsíci květnu.

ZAJÍMAVOSTI:

- V průběhu zimy nenastal jediný den, kdy by minimální teplota vzduchu klesla na hodnoty nižší než –10 °C, což je pro údolní polohu Kanic velmi neobvyklé.
- Nejteplejším zimním obdobím byl přelom měsíců ledna a února, kdy odpolední teploty vzduchu na jižní Moravě stoupaly nad 15 °C a byly překonány dlouhodobé rekordy.
- Téměř 30 % veškerých zimních srážek bylo zaznamenáno za jediný den (22. 12.), příznivci zasněžených Vánoc ale zůstali zklamáni, 29 mm spadlo v kapalném skupenství.
- V průběhu ledna byly srážky zaznamenány pouze v šesti dnech, ve většině případů se opět jednalo o dešťové srážky.
- Absolutně nejnižší jarní teplota vzduchu nastala 1. 4., kdy hodnota –9,0 °C vyrovнала nejnižší naměřenou teplotu vzduchu dokonce celé předcházející zimy (to opravdu není „april“). Takto silný mráz ve vegetačním období se opět negativně projevil zejména u kvetoucích ovocných stromů.
- Za zmínku dále stojí, že od poloviny března do poloviny dubna se vyskytlo celkem devět dní, kdy minimální denní teplota vzduchu klesla pod –5 °C, což je stejně jako v průběhu celého měsíce ledna a 4x více než v únoru.
- První dvě třetiny jara byly mimořádně suché, v období od 8. 3. do 18. 4. (42 dní) bylo naměřeno v souhrnu méně než 10 mm srážek – převaha slunečných dní sucho dále násobila.
- Podobně jako v loňském roce byl suchý duben vystřídán vlhčím květnem, letos byly srážky naměřeny ve 14 květnových dnech, vloni dokonce v 16.

	Prosinec	Leden	Únor
T_{avg}	1,5 °C	-0,6 °C	4,2 °C
T_{max}	15,5 °C (18. 12. 12:50)	12,9 °C (31. 1. 14:10)	18,4 °C (1. 2. 14:20)
T_{min}	-8,2 °C (11. 12. 7:10)	-9,0 °C (7. 1. 7:00)	-5,6 °C (13. 2. 4:10)
Sr_{sum}	47,0 mm	15,5 mm	36,0 mm
Sr_{max}	29,0 mm (22. 12.)	5,5 mm (19. 1.)	12,0 mm (4. 2.)
	Březen	Duben	Květen
T_{avg}	5,9 °C	11,4 °C	13,3 °C
T_{max}	23,6 °C (19. 3. 14:40)	27,8 °C (9. 4. 13:50)	31,2 °C (19. 5. 15:00)
T_{min}	-8,1 °C (23. 3. 5:40)	-9,0 °C (1. 4. 5:20)	-1,9 °C (6. 5. 5:10)
Sr_{sum}	30,5 mm	9,0 mm	76,5 mm
Sr_{max}	17,0 mm (2. 3.)	4,0 mm (14. 4., 19. 4.)	26,0 mm (24. 5.)

Nedaleká přírodní rezervace, kterou najdete za naší obcí doslova za bukem, nese název **Čihadlo** (místní název “**Židovský hřbitov**”) a rozprostírá se na ploše 55,28 hektarů. Na zlomovém svahu Babické plošiny jihovýchodně od obce Babice nad Svitavou na skalním podloží převážně devonského vápence ve stínu nádherných buků můžete najít **chráněné a ohrožené druhy rostlin**. Budete-li mít štěstí, narazíte na **okrotici červenou**, která patří k nejvzácnějším orchidejím. Chráněné jsou i další rostliny, mezi které se řadí orchidej **vstavač nachový**, **koniklec velkokvětý** a **lilie zlatohlávek**. Neméně štěstí bude mít i ten, kdo zahlédne nikoliv chráněný, ale přesto vzácný **oměj vlčí**.

Okrotice červená

Vstavač nachový

Koniklec velkokvětý

Lilie zlatohlávek

Fotografie: <https://pixabay.com> a <https://pxhere.com>

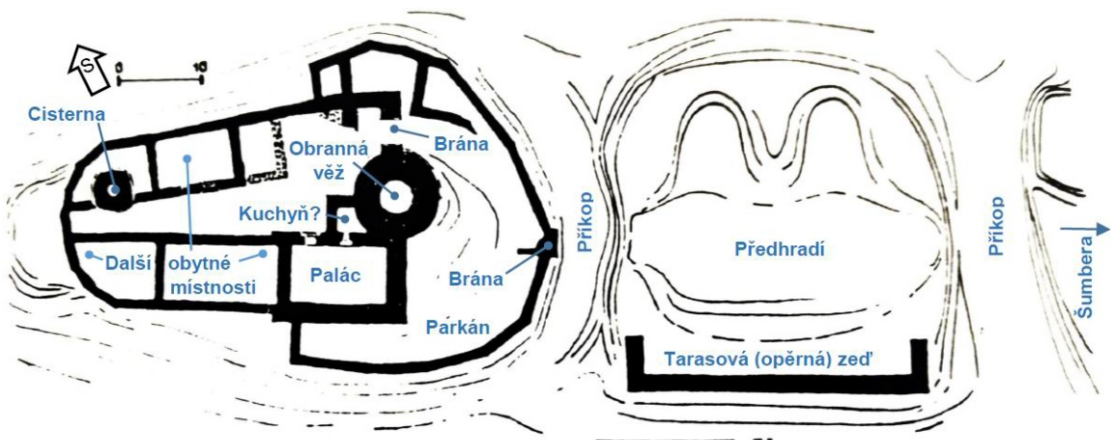
Obřanský hrad je jednoznačně nejvýznamnějším a nejstarším odkazem kulturního a historického dědictví v katastru obce Kanice. Protože článek „Kam na výlet“ doporučuje krásný okruh, v němž je hlavním cílem právě Obřanský hrad, začneme vyprávění o hradu popisem současného stavu. V dalších číslech Kanických listů se vrátíme k historii hradu.

Zásluhu na nelehkém nalezení hradu si až v roce 1957 díky neutuchajícímu zájmu a pracovnímu nasazení připisuje židenický občan, amatérský archeolog pan Antonín Kříž ve spolupráci svedoucím oddělení archeologie Moravského muzea města Brna prof. PhDr. Vladimírem Nekudou, učitelem PhDr. Ladislavem Bartošem a jeho žáky. V 70. letech navazuje na tehdy již nemocného Antonína Kříže profesionální archeolog PhDr. Lubomír Konečný. Na základě všech zjištěných informací je odbornou veřejností objekt potvrzen jako rodový hrad Pánů z Obřan, který byl poprvé písemně doložen roku 1278.

Pokud dnes vystoupáme na ostrožnu se zbytky hradu, můžeme podle níže uvedeného plánu (obr. 1) snadno rozpoznat některé části stavby:

- základy **obrnanné věže** (bergfritu) o průměru 10 m a tloušťce zdiva 3 m, která skýtala poslední útočiště obráncům hradu;

- **odrazné kameny** s kamenickými značkami v průjezdu bývalé druhé brány – ostění brány bylo v době odkryvu vyšší, ale neubránílo se vandalismu;
- zhruba 7 m hluboká **cisterna** (hrad neměl studnu) – voda byla sváděna ze střech do pískového filtru kolem cisterny a poté již čistá prosakovala kamenným obložným do vlastní cisterny (stejnou technologii používají i dnešní moderní úpravný vody);
- **dva příkopy** – první odděluje předhradí od přístupové cesty, druhý odděluje předhradí od vlastního hradu;
- **předhradí** bylo ohrazeno z valné části pouze dřevěnou palisádou zpevněnou z jedné strany **kamenným tarasem** viditelným na plánu půdorysu – z nálezu žároviště v prostoru předhradí lze usuzovat na přítomnost **kovárny**.

Obr. 1. Plánek Obřanského hradu

Obr. 2. Model Obřanského hradu

Jedna z **rekonstrukcí možné podoby hradu** (bez předhradí) na ilustrujícím obrázku (obr. 2) podle L. Konečného ukazuje rozvržení jednotlivých prvků hradu. I tato hmotová rekonstrukce má však rezervy, např. lomové zdivo hradu bývalo omítnuté, v exponovaných nárožích hradu byly stěny armované tesanými kvádry. Síla zdiva hradeb na Obřanském hradě nedovolovala kamennou obcházku za cimbuřím, nýbrž dřevěný ochoz položený na visutých trámech.

Střechy hradů té doby bývaly skryté za hradbami. Stavebník si jistě byl vědom stoupajícího hřebenu nad hradem a možného využití vyvýšeného prostoru pro umístění obléhacích strojů a snadného zničení dřevěných a spalitelných střech hradu kamennými i zápalnými střelami, pokud by nebyly chráněny. Sada tesaných kamenných koulí o průměru 50 cm nalezených v prostorách hradu je jasným důkazem, že v závěru své existence byl hrad tímto způsobem napaden. Pro některého návštěvníka může být rozloha hradu překvapivě malá, ale zcela odpovídá ekonomickým možnos-

tem feudála panské třídy 13. století a jediné stavební fázi hradu bez dalšího rozšiřování v následujících staletích.

Smutné je, že dosud nezakonzervované zbytky hradu rychle chátrají. Počet návštěvníků zvýšený vytyčením naučné stezky přes hrad si bohužel vybírá svoji daň. Nejenom tedy nepřízeň počasí, ale i bezohlednost některých návštěvníků způsobuje nevratné poškození a likvidaci památky. Z mnoha markantních příkladů jmenujme alespoň rozbíjení zbývajících odrazníků druhé brány, zmizení volně ležícího kamenného ostění v prostorách paláce, či likvidaci zapuštěného kamenného žernovu v prahu brány. Destrukce posledně jmenovaného artefaktu je o to smutnější, že je na našem území zcela unikátní. Podobně umístěné mlecí kameny se nacházejí na několika evropských hradech, ale s jistotou nelze určit účel tohoto druhotného použití. Přejme hradu alespoň do budoucna, aby našel kulturně vyspělé osoby, které se postarají o důstojnou úpravu a zakonzervování dochovaných hradních fragmentů.

Výletní trasa kanickým katastrem - Šumbera, Obřanský hrad, Gerhátky (15 km)

Dnešní výlet začneme výstupem směrem knevalně proslulému kanickému archivu STB – na Spálenisko. Půjdeme z návsi přes Chochoľky, pod chatovou osadou Havaj překročíme potok Časnýř a pak lesní cestu Valchov. Přes Kaničky vystoupáme do kopce na **Spálenisko**. Odtud se vydáme dál neznačenou cestou po hranici přírodní rezervace Zadní Hády. Vyjdeme u **Resslova pomníku**. Dále pokračujeme po lesní cestě Brněnská podkova na **Kopaniny** a dál po značené žluté kolem objektu školky ŠLP a pak modré značce k Šumberě. Prozkoumáme jeskyni, rozluštíme báseň S. K. Neumanna na pomníku a budeme pokračovat dál po neznačeném chodníčku až na modrou značku vedoucí k Obřanskému hradu. Na zbytcích trosek hradu posvačíme, prozkoumáme okolí a důkladně pročteme informační tabule. Jak **Šumbera** (jeskyně Šumberova díra a nad ní zarostlá vyhlídka s pomníkem S. K. Neumanna), tak **Obřanský hrad** (stejně jako i některá další místa v kanickém katastru), si zaslouží podrobnější pozornost. Zapamatujeme si, že Obřanský hrad byl postaven cca v roce 1278 panem Gerhartem, po „pár letech“ roku 1315 rozbořen a na dlouhé věky zcela zapomenut. Jeho zbytky byly objevené a odkryté až v roce 1957 a identifikované jako Obřanský hrad až v roce 1970!

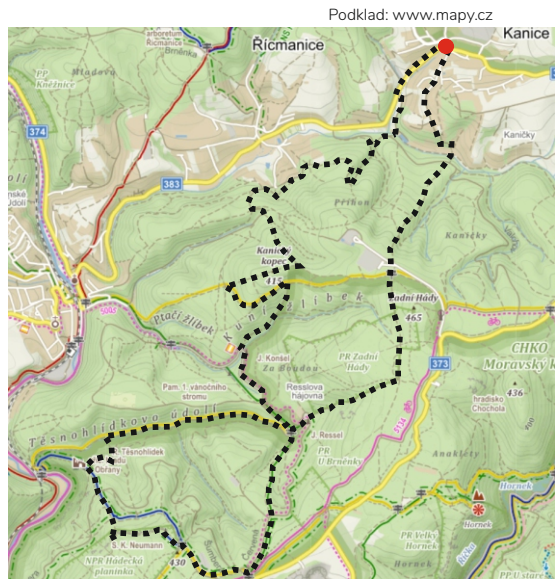
Z Obřanského hradu sejdem po původní příjezdové cestě, projdeme kolem **pomníku R. Těsnohlídka**, vystoupáme kolem **studánky S. Lolka** pod Resslovu hájenu a odtud ke křížku. Od křížku se dáme kousek po cyklostezce k **památníku J. Konšela** a poté doprava po neznačené lesní cestě cca 300 m kolem Kuního potoka do kopce. Pak odbočíme vlevo a zase do kopce až na žlutou značku. Po ní se dáme zase vlevo až na rozcestí. Tady jsme na **Gerhátkách**. Směrem doprava do kopce dojdeme na jejich nejvyšší místo – **Kanický kopec**, kde zjistíme, jestli je tady ještě obrázek sv. Huberta...

Gerhátky jsou mystické místo. Byly zde objevené

pozůstatky dávné lidské činnosti, ale zatím blíže neprozkoumané. Posečkáme zde chvíli a zamyslíme se nad minulostí a nad ústním předáváním informací z generace na generaci. Pojmenování Gerhátky je zajisté po zakladateli Obřanského hradu, pánu a loupeživém rytíři Gerhátovi (Gerhartovi). Je tedy staré přes sedm století, což představuje cca 35 generací. Tak dlouho se dochovalo...

Z Kanického kopce sejdem vlevo nad Řícmanice – buď se podle mapky dáme kousek na jih a pak vlevo z kopce, nebo se vrátíme zpět pod kopec na rozcestí a dáme se vpravo (tato varianta nás zavede k **studánce Pro Silva** – leží malinko zpět z kopce těsně pod hranou asfaltové cesty a shora není vidět). Poslední část cesty povede vyhlídkami nad Řícmanicemi směrem nad bývalé kanické koupaliště. Když budete mít štěstí, tak dorazíte i k lesní lavičce, odkud je mezi stromy krásný průhled na Chochoľky. Přes torzo kdysi vyhledávané chlouby Kanic se vrátíme unavení a věřím že i spokojení k domovu...

Abyste získali dobovou představu o jednom z cílů výletní trasy, tak uvádím některé části textu povídky „**Divizny na Šumberě**“ od Jaroslava Marchy (z prózy „Z okna pokojného domu“ vydané roku 1940).

všechny ty taje, tišiny, krásy, ty kaple habří a bříz, svatyně borovic a chrámy jedlí i poutní místa bukových lesů. Musíš rok co rok a několikrát přejít Šumberou, abys poznal, jak tři svatí léta – máj, červen a červenec – si hrají do noty a jak se odlišují od ostatních devíti. Jak jinak je zbarven kraj i svět, dálky i lesy, nebe i země, stromy i keře, pole a dědiny, když na Šumbeře kvete koniklec a když tam začnou kvést divizny!

Sedím v kamenné brázdě, kterou na tomto skalnatém vrchu kousek od Brna podle pověsti vyoral zlý Jan Šembera z Boskovic, zapsav se čertu a maje ho do vypršení lhůty zapražného v železném těžkém pluhu, jímž oral skály. Dívám se, jak se do sebe choulí šedé město, manchester fabrik a komínů, i na zamyšlené vilky v obřanských vinohradech. Napadá mi, že tam někde chodil Josef Merhaut. To vím z Andělských sonat, že bloudě za přeludem, vylézal až sem na ten trůn Šumbery, neboť také on v dálce viděl, jako by posedali na modré vrchy bílí ptáci: to byla moje rodná ves.

Jak rychle míjí čas a život.

„Kde jsou tvé plány, poutníku, když kvetl koniklec? Kde jsou veverské lesy, modré vrchy Kalečnicku, zelené revíry ochozské, les Amstrdam a všechna ta krása tvých plánů? Hled, už kvete divizna. Co uteklo už nedohoniš...“ Opět jsi prohrál rok! Teprve sis uvědomil jako hráč k ránu, že je druhá polovice srpna, že se strnisek hledí na kraj podzim, žeš promarnil všechna předsevzetí, když kvetl koniklec. Už kvetou, opožděný poutníku, divizny na Šumbeře.

Popisuje v ní mj. i výhledy ze Šumbery na naše okolí z doby před cca 90 lety. Dnes je odtud vidět přes stromy již hůře, tehdy to byl holý hřeben s výhledem do daleka...

...pohled z tohoto bájí opředěného vrchu je jaksí jinačí. Z modré loktuše lesů cudně vykukuje pár soběšských domků, zdá se ti, že v máji byly bělíší a v červnu víc svítily. Cípek útěchovských políček je nějak šedivý. Lom v kanickém revíře svítil nedávno jako petrklíč v modrém poli, připadá mi jako usychající keř v mlčenlivé stráni lesa. V tom krásném moři zeleně a modří svítily Babice na dalekém svahu jako pyšný bílý přístav, kolem něhož se třepotají yachty a plachetky. Je to zvláštní místo tato dědina, nazvaná po slovanské bohyni deště. Staň na kterémkoliv vrchu jižní Moravy, vždy se ti objeví. Vidiš ji z Hlíny zrovna jako z mikulovských kopců. Je-li jasný den, stejně od Krumlova jako ze silnice běžící k Pohořelicím. Vždycky v máji jako veselá dívka s nedobryma očima, v červnu jako žhavým závojem slunce opředena, v červenci jako granát v smaragdové desce lesů. A dnes nějak zamyšlená, jako by usínala v náručí modrých vod lesů, které ze Šumbery do dalek a dalek zachycuješ zrakem. Tam, až někam dozadu k těm mlhavě modrým linkám. Tam se to moře spojuje s jiným. Tam leží revíry křtinské a hned se můžeš přenést do lesů račických, tamhle vyvěrá pár rolí říčmanských. Tudy krajem lesa hádeckého na Ochoz a jsi v novém krásném moři lesů ochozských, hostěnských, říčských a bukovinských.

Jsou poutníci, kteří Šumberou začínají a přejdou

Pozvánka na kulturní a sportovní akce pro veřejnost v Kanicích

TERMÍN	AKCE	POŘADATEL/POZN.
20. 6.	Putování za pokladem pána z Nového hradu	Malá Strana ~ tKanička
27. 6.	Turnaj ve stolním tenise dětí a mládeže	Tělocvična ZŠ ~ TJ Sokol Kanice
22. 8.	Letní noc	Lázně Kanice ~ Hodový výbor Kanice
12. 9.	Loučení s létem	Lázně Kanice (Hřiště ZŠ)~ Hasiči Kanice
19. 9.	Zažít Kanice	kanické spolky
29. 9.	Den otevřených dveří v Archivu bezpečnostních složek	v odpoledních hodinách – pro kanické občany ~ Archiv bezpečnostních složek
říjen	Beseda: Děti, dospívající a svět digitální technologie	ZŠ Kanice ~ Obecní knihovna a ZŠ Kanice
24. 10.	Masarykova vatra	Hasiči Kanice
31. 10.	Dýňování	Malá strana ~ tKanička
listopad	Setkání u cimbálu	Hodový výbor Kanice

V důsledku opatření souvisejících s koronavirovou nákazou byly **ZRUŠENY** tyto tradiční plánované akce: **Stavění máje a zvaní na hody (4. 7.)**, **Krojované Hody Kanice (5. 7.)** a **Kácení máje (5. 9.)**. Náhradní termín Krojovaných hodů bude stanoven.

V souvislosti s událostmi minulých týdnů není pro pořadatele lehké akce plánovat, může tak docházet ke změnám uvedených akcí, jejich zrušení ale i vzniku nových. Aktuální přehled akcí najdete vždy v aktualitách na webu Obce Kanice: www.obeckanice.eud.cz

Zapojte se do tvorby Kanických listů, je to i váš zpravodaj!

Pokud máte připomínky, návrhy, podněty nebo rovnou hotové příspěvky do konkrétních rubrik obecního zpravodaje, neváhejte a podělte se s námi o ně. Příspěvky budou redakční radou průběžně zpracovávány do nových čísel dle tematického zaměření.

Uzávěrka příspěvků do dalšího čísla je **30. 9. 2020**.

V případě zájmu o jakoukoli formu spolupráce nás kontaktujte na redakčním e-mailu:

kanickelisty@seznam.cz

Kanické listy

Zpravodaj územního samosprávného celku, vydává Obec Kanice, Kanice 76, 644 01 Kanice, IČO: 00363171, evidenční číslo MK ČR E23486, ročník III – červen 2020.

Redakční rada:

Kristína Dostálová Makovská (šéfredaktorka), Petr Ševčík st., Věra Mikulášková, Blanka Kalivodová, Ivo Pernica, Kristýna Rotreklová, Hana Rakšány, Karel Hynšt, Martin Ondroušek,

Jan Beran, Jan Drábek, Marie Šmahelová, Petr Kolář.

Grafická sazba: Nicol Kolářová.

Jazyková korektura: Petr Kolář.

Kontakt na redakci:

kanickelisty@seznam.cz

Toto číslo vyšlo 15. 6. 2020 nákladem 400 ks.
Pro občany Kanic zdarma.

Foto: redakce a autoři článků, pokud není uvedeno jinak. Za věcnou správnost odpovídají autoři. **Redakce si vyhrazuje právo** zaslané příspěvky upravovat, případně neuveřejnit. Nevyzádané rukopisy se nevracejí.

Veškeré materiály otištěné v Kanických listech jsou uveřejněny se souhlasem autorů. Jejich další použití třetími stranami podléhá autorským právům a zákonu upravujícímu tato práva.